

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 12P/78/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120212910
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7120212910.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I, sudcom JUDr. Pavlom Barabasom, vo veci starostlivosti o maloleté deti: I. B., I.. XX.XX.XXXX F. M. B., I.. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, deti rodičov: matky S. B., I.. XX.XX.XXXX, G. Z. H., prechodne bytom bez prihlásenia W. B. XX, N. a otca neuvedeného v rodnom liste, na návrh navrhovateľky S. Q., I.. XX.XX.XXXX, G. Z. I. U. XXX, O. o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

- I. Súd zamietá návrh starej matky na zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti.
- II. Súd zrušuje uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia č. k.: 12P/78/2020-16 zo dňa 23.12.2020.
- III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka, stará matka S. Q., I.. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. U. XXX, O. (ďalej len navrhovateľka alebo stará matka) podala dňa 07.12.2020 návrh, ktorým žiadala, aby súd zveril maloleté deti I. B., I.. XX.XX.XXXX F. M. B., I.. XX.XX.XXXX (ďalej len maloleté deti) do jej náhradnej osobnej starostlivosti neodkladným opatrením a následne aby rozhodol vo veci samej aj rozsudkom.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že matka maloletých - jej dcéra S. B., I.. XX.XX.XXXX (ďalej len matka), bývala s deťmi v oblasti W. B. XX O. N.. Dňa 30.11.2020 ju telefonicky kontaktoval úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice, kde jej oznámili skutočnosť, že matka maloletých detí bola umiestnená na výkon trestu odňatia slobody v Košiciach. Vzhľadom na danú situáciu ešte v daný deň prišla do Košíc a prevzala maloleté deti do svojej starostlivosti, ktorú im chce zabezpečovať aj naďalej. Navrhovateľka k návrhu pripojila aj rodné listy maloletých detí a oznámenie Obvodného oddelenia Košice Dargovských hrdinov, že matka maloletých bola dňa 30.11.2020 v čase o 11:45 hod. umiestnená v Ústave na výkon trestu odňatia slobody.

3. Dňa 23.12.2020 bolo vydané neodkladné opatrenie, ktorým boli dočasne zverené maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Uvedené rozhodnutie nadobudlo vykonateľnosť dňa 03.02.2021 a právoplatnosť dňa 16.03.2021.

4. Súd sa pred rozhodnutím vo veci samej oboznámil s obsahom spisového materiálu a zistil takýto skutkový a právny stav:

5. Kolíznym opatrovníkom na pojednávaní dňa 14.07.2021 pri svojom vyjadrení k návrhu uviedol, že úrad celý čas rodinu maloletých detí B. monitoruje. Matka v decembri v roku 2020 bola prepustená z výkonu trestu z dôvodu odkladu tohto trestu. Do júna 2021 zabezpečovala starostlivosť o maloleté deti stará matka.

Zmenili sa však pomery na strane navrhovateľky nakoľko dnes ráno nás navrhovateľka kontaktovala a oznámila nám, že je hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v G. z dôvodu zhoršenia jej zdravotného stavu. Vzhľadom k tomu, že stará matka nevie ďalšie prognózy ani to kedy bude prepustená, prípadne aká bude ďalšia liečba a matka sa toho času nachádza v prirodzenom prostredí detí, čiže v ich pôvodnom domove. Zároveň úrad navrhuje, aby bolo zrušené neodkladné opatrenie, ktorým boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, aby matka mohla vykonávať starostlivosť o svoje maloleté dcéry. Zároveň dnešné ráno ich kontaktovala matka maloletých detí, potvrdila skutkovú situáciu ako to, že stará matka je hospitalizovaná na psychiatrii a v doobedňajších hodinách si prevzala deti v domácnosti starej matky. Pri odovzdaní detí bol starý otec maloletých detí. Toho času sa obe maloleté deti nachádzajú v domácnosti matky. Aj s poukazom na to, že nevieme aký bude ďalší priebeh výkonu trestu matky nakoľko teraz je iba z výkonu trestu prepustená, resp., má prerušený trest výkonu trestu úrad bude aj naďalej monitorovať situáciu v rodine maloletých detí Pechových a v prípade potreby bude úrad realizovať príslušné zákonné oprávnenia.

6. Matka na pojednávaní dňa 14.07.2021 pri svojom vyjadrení k návrhu uviedla, že 23.12.2020 bola prepustená z výkonu trestu odňatia slobody. Vo výkone mala byť dva roky teda do roku 2023. Bližšie to uviesť nevie. Nepovedali jej na ako dlho ju prepustili z výkonu trestu odňatia slobody. Nevie uviesť akou konkrétnou chorobou trpí stará matka maloletých detí, ale je psychiatrickým pacientom. V tejto súvislosti berie aj lieky a je pravda, že bola dnes hospitalizovaná na psychiatrii. Tieto informácie jej volal brat a hneď išla vyzdvihnúť deti, nakoľko starý otec by situáciu sám nezvládol. Deti sa tešili na to, že môžu ísť domov. Je poberateľom príspevku v hmotnej núdzi vo výške 70€. Ona nepracuje, ale jej priateľ pracuje ako výpomoc na stavbe. Priateľ býva s nimi v spoločnej domácnosti, bývajú v chatke na adrese W. B. Č. XX. Priateľ nie je biologickým otcom maloletých detí. Deti sú moje, nikdy s nimi nemala problém a z tohto dôvodu navrhuje, aby deti naspäť boli zverené jej. Svoje deti navštevovala stále, aj počas obdobia keď boli u starej matky. Toto dosvedčí aj kolízny opatrovník. Uvádza, že nedisponuje žiadnym potvrdením o tom, že stará matka bola hospitalizovaná na psychiatrickej klinike. Matka doplnila svoje vyjadrenie, že aj z reedukačného domova si vybrala svoje deti na prázdniny a sú u nej doma. Teraz má doma 5 detí. Matka uvádza, že jej deti nechodili do školy a aj z tohto dôvodu sa dopustila trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže.

7. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ZoR), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

8. Podľa § 45 ods. 2 ZoR, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

9. Podľa § 45 ods. 3 ZoR, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

10. Podľa § 45 ods. 4 ZoR, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má

iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

11. Podľa § 45 ods. 8 ZoR súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

12. Súd má za to, že v súčasnosti nie je potrebné zveriť maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, nakoľko im starostlivosť zabezpečuje ich matka, ktorej bol dňa 23.12.2020 prerušený výkon trestu odňatia slobody. Súdu je známe (z úradnej činnosti), že matka požiadala o odklad výkonu trestu odňatia slobody o ktorom nebolo zatiaľ rozhodnuté (v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 7T/2/2017). Navrhovateľka v súčasnosti nemôže zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, nakoľko je hospitalizovaná na psychiatrickej klinike s neznámym koncom hospitalizácie pre súdu neznáme zdravotné problémy. Vzhľadom na vyššie uvedené súd pristúpil aj k zrušeniu neodkladného opatrenia, ktoré stratilo svoje opodstatnenie.

13. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania Súdu zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.